

28.04.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**28 Nisan 2021
Çarşamba**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

28 Nisan 2021 Çarşamba

YASAMA BÖLÜMÜ

TBMM KARARI

1283 ABD Başkanı Joe Biden'ın 24 Nisan 2021 Tarihli Açıklamasının Kınanması, Reddedilmesi ve Yok Hükmünde Sayılmasına Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Türkiye Cumhuriyeti Adına 25 Mart 2021 Tarihinde İmzalanan Ekli 2020 Yılı Türkiye İçin Yıllık Eylem Programına Ait Finansman Anlaşmasının İlişik Notalarla Birlikte Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3912)

ATAMA KARARI

— Sağlık Bakanlığında Açık Bulunan Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğüne, Selami KILIÇ'ın Atanması Hakkında Karar (Karar: 2021/208)

YÖNETMELİK

— Hurdaya Ayrılan Türk Bayraklı Gemilerin Yerlerine Yeni Gemi İnşa Edilmesinin Teşvikine Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

— Elektrik Motorlarının ve Değişken Hız Sürücülerinin Çevreye Duyarlı Tasarım Gerekliliklerine Dair Tebliğ (2019/1781/AB) (SGM: 2021/16)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 24/12/2020 Tarihli ve E: 2020/15, K: 2020/78 Sayılı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 11/2/2021 Tarihli ve 2018/13901 Başvuru Numaralı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 24/2/2021 Tarihli ve 2018/26844 Başvuru Numaralı Kararı

Soya fasulyesi ve mısır fiyatları 8 yılın zirvesinde

Soya fasulyesi, buğday ve mısır fiyatları olumsuz hava koşulları ve Çin'in tüketiminin yükselişi tetiklemeyle 8 yılın zirvesine çıktı.

Buğday fiyatları Nisan ayında yüzde 21 yükseldi ve 2017'den beri en iyi aylık performansa ilerledi. Mısır fiyatları ikiye katlarken soya fasulyesi fiyatları 11 gün üst üste yükselerek Eylül'den beri en uzun süreli yükseliş serisini kaydetti.

Brezilya ve ABD'de görülen kuraklık, vadeli mısır kontratlarının yükselişinde etkili oldu. Arjantin'deki aşırı yağışlar ise soya fasulyesi hasadını olumsuz etkiledi.

Commonwealth Bank of Australia'da tarım stratejisti olan Tobin Gorey, büyük fiyat hareketleri olduğunu ve bu hareketlerin devam edebileceğini söyledi.

Chicago Borsasında Soya fasulyesi fiyatları yüzde 0.5 artışla bushel başına 15.475 dolar olarak Kasım 2012'den beri en yüksek seviyeye çıktı.

Mısır fiyatları yüzde 1.7 artışla bushel başına 6.685 dolardan, buğday fiyatları ise yüzde 1.3 artışla 7.4875 dolardan işlem gördü.

Ekonomide mini paket hazırlığı

Geçtiğimiz ay açıklanarak takvime bağlanan ekonomi reform paketindeki Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın görev alanına giren başlıklarda yeni bir torba teklif hazırlığına başlandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından geçen ay açıklanarak takvime bağlanan ekonomi reform paketinde yer alan başlıklara ilişkin yeni bir torba teklif hazırlığı yapılıyor. Söz konusu pakette 30 Haziran 2021 olarak takvimlendirilen işler arasında, ağırlıklı Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın görev alanına giren kamuda harcama disiplininin sağlanması ile istihdamın finansmanına ilişkin başlıklar bulunuyor. Kanunla yapılacak işler arasında fiyat istikrarının sağlanması amacıyla enflasyon dinamiğini takip etmek, dezenflasyon süreci önünde risk oluşturan şokları değerlendirmek, gerekli önlemleri belirlemek için Fiyat İstikrarı Komitesi kurulması da yer alıyor. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafında geçtiğimiz ay açıklanarak takvime bağlanan ekonomi reform paketinde yer alan Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın görev alanına giren başlıklarda yeni bir torba teklif hazırlığı yapılıyor. Çok kapsamlı olmayan mini ekonomi paketinde 30 Haziran 2021 tarihine kadar tamamlanması öngörülen bazı teknik düzeydeki düzenlemelerin yer aldığı bilgisi alınırken, yasa teklifinin kısa sürede Meclis Başkanlığına sunulması bekleniyor.

Ekonomi reform paketinde 30 Haziran 2021 olarak takvimlendirilen işler arasında kamuda harcama disiplininin sağlanması, istihdamın finansmanına ilişkin başlıklar bulunuyor. Bütçe hazırlık sürecinin sadeleştirilmesi amacıyla reform paketinde atılacak adımlar arasında yer alan Orta Vadeli Program (OVP) ve Orta Vadeli Mali Planın (OVMP) tek bir belge haline getirilmesi yasa teklifinde yer alacak.

Risk oluşturan şoklar

Ekonomi reform paketinde 30 Haziran 2021 tarihine kadar takvimlendirilen ve kanunla yapılacak işler arasında fiyat istikrarının sağlanması amacıyla enflasyon dinamiğini takip etmek, dezenflasyon sũreci 6nũnde risk oluşturan şokları değerlendirmek, gerekli 6nlemleri belirlemek ve y6netmek i7in Fiyat İstikrarı Komitesi oluşturulması yer alıyor. Komite Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda; Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Strateji ve Bũt7e Başkanlığı ile Tũrkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan oluşacak.

KGF kefaletiyle kredi

Diğer bir başlığa g6re, makro ve kũ7ũk 6l7ekli firmalardan likidite sıkıntısı 7ekenlere y6nelik istihdama kattıkları her bir ilave kişi i7in KGF kefaletiyle 100 bin TL'lik krediye erişim imkanı sağlanacak. Kredinin maksimum limiti ilave 5 istihdam ile 500 bin TL olacak. Kredi 2 yıl vadeli, ilk 6 ayı geri 6demesiz kullanılacak. İlave istihdam oluşturan firmalar, dũřũk finansman maliyetiyle kredi kullanma imkanına sahip olacak.

3 ayda bir rapor yayını

Finansal İstikrar Komitesi (FİK) olarak yapılandırılması da ilk aşamada atılacak adımlar arasında yer alıyor. FİK Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda; TCMB, BDDK, SPK, SEDDK, TMSF ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bũt7e Başkanı'ndan oluşacak. FİK finansal istikrarın g6zetilmesini merkeze alarak; sistemik riskleri belirleyecek, izleyecek ve y6netecek, finansal piyasaları derinleştirmeye ve tasarrufları artırmaya odaklanacak. Komitenin her ay dũzenli olarak bir araya gelerek 3 ayda bir rapor yayımlaması 6ng6rũlũyor.

Emekli ikramiyeleri i7in kanun gerekiyor

6te yandan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın daha 6nce duyurduğu, emeklilere Ramazan ve Kurban Bayramlarında 1000 TL olarak verilen ikramiyelerin artırılmasına ilişkin dũzenlemenin de kısa zaman i7inde hayata ge7irilmesi bekleniyor. S6z konusu ikramiye bedeli kanun ile dũzenlendiđi i7in, artırımına ilişkin konunun da yine kanunla yapılması gerekiyor. TBMM'de g6rũřũlen kanun tekliflerinin birine, bununla ilgili 6nerge verilmesi bekleniyor.

Dünya Bankası: Türkiye'de yoksulluk oranını pandemi öncesine getirmek çok zor

Dünya Bankası bugün yayımladığı bir raporda Türkiye'de yüzde 12.2'ye yükselen yoksulluk oranını pandemi öncesi seviyelere geri getirmenin zor olacağını söyledi.

Dünya Bankası analizlerinin yer aldığı Türkiye Ekonomik İzleme Raporu'nda, "2019 yılında yüzde 10.2 olan yoksulluk oranının 2020 yılında yüzde 12.2'ye yükseldiği tahmin edilmektedir. Şu anda yoksulluk oranını pandemi öncesi seviyelere geri getirmek bir zorluk teşkil etmektedir" denildi.

Raporda "kredi patlaması" gibi atılan adımların desteğiyle, Türkiye'nin 2020 yılında pozitif büyüme sağlayan birkaç G20 ülkesinden birisi haline geldiğine dikkat çekildi ancak bu büyümenin beraberinde yükselen enflasyon, uluslararası rezervlerde düşüş, lirada zayıflama, cari açıkta sert bir artış ve şirketlerde finansal stres getirdiğine de dikkat çekildi.

Raporda şu ifadelere yer verildi:

"2020 yılının sonundaki toparlanma, işgücü piyasalarının bir miktar toparlanmasına yardımcı olurken, özellikle kadınlar, gençler ve düşük vasıflı işçiler olmak üzere birçok çalışan geride kaldı. Bu durumun, yüksek enflasyon ile birlikte, yoksullara daha fazla zarar vermiş olması muhtemeldir."

28.04.2021

Rapora göre ihracattaki toparlanma ve düşük baz etkisi sayesinde Türkiye'deki yıllık büyümenin 2021'de yüzde 5 gibi "kayda değer bir seviyeye" ulaşması bekleniyor.

Dünya Bankası raporunu hazırlayan ekibin lideri David Knight "İşgücü piyasasında yaşanan şokun uzun süre kalıcı etkiler yaratması beklenmektedir. Sosyal yardımlar ile birlikte aktif ve hedef odaklı işgücü piyasası politikaları özellikle kadınlar ve gençler olmak üzere insanların potansiyellerini gerçeğe dönüştürebilmeleri için giderek daha önemli hale gelecektir" dedi.

Esnafa destek için 12 maddelik yeni talep listesi

TESK Genel Başkanı Bendevi Palandöken, 12 maddelik yeni talep listesini Ticaret Bakanı Mehmet Muş'a sundu.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, Ticaret Bakanı Mehmet Muş'a 12 maddelik yeni talep listesi sundu.

Palandöken'in yazılı açıklamasında, sunduğu liste şu şekilde:

- Esnaf ve sanatkârlarımızın gelir vergisi, stopaj vb. gibi tüm vergilerden muaf olması,
- Elektrik, su, doğal gaz gibi enerji girdilerinin geçici olarak devletimizce finanse edilmesi,
- Tüm meslek dallarında sıkıntı yaşayan esnaf ve sanatkârlarımız ile yanlarında çalışanlara ekonomik destek verilmesi,
- Tüm meslek dallarında sıkıntı yaşayan esnaf ve sanatkârlarımız ile yanlarında çalışanlarının SGK primlerinin devletimiz tarafından karşılanması,
- Esnaf ve sanatkârlarımızın borçlarının süresiz ve faizsiz olarak ertelenmesi,
- Ödenemeyen vergi borçlarının, geçmiş kredi borçlarının ve bankalara olan tüm borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi,

28.04.2021

- Söz konusu pandemi sürecinde ekonomik olarak sıkıntıya giren ve daha önce yararlandıkları yapılandırmaları bozulan esnaf ve sanatkârlarımıza yeni bir yapılandırma hakkının acilen sağlanması,
- Ticari araçların kullandığı akaryakıt fiyatlarında ÖTV ve KDV indirimi sağlanması,
- Salgın sona erip piyasa normalleşene kadar desteklerin sürdürülmesi,
- Esnaf ve sanatkârlarımız ile yanlarında çalışanlara COVID- 19 aşısında öncelik tanınması,
- Kısa çalışma ödeneğinin kapsamı genişletilerek, yeni başvurulara imkân tanınmalı,
- Tam kapanma döneminde muafiyet kapsamında bulunan işyerleri dışında kalan esnaf ve sanatkârlarımıza nakdi destek sağlanmalıdır.

Kamu personeli için idari izin kararı

Kamu kurumlarında görev yapanlar Ramazan Bayramı öncesi 10 ve 11 Mayıs'ta tam, 12 Mayıs'ta ise yarım gün idari izinli sayılacak.

Kamu çalışanları 10 ve 11 Mayıs'ta tam, 12 Mayıs'ta ise yarım gün idari izinli sayılacak. Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı Metin Kıratlı imzasıyla tüm kamu kurum ve kuruluşlarına konuyla ilgili yazı gönderildi.

Yazıda, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla 14 Nisan'da Resmi Gazete'de yayımlanan COVID-19 Kapsamında Kamu Çalışanlarına Yönelik Tedbirler konulu genelgeyle Kovid-19 salgınının Türkiye'de yayılımının en aza indirilmesi amacıyla, çalıştırılma biçimine bakılmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlara uzaktan çalışma, dönüşümlü çalışma gibi esnek çalışma yöntemlerinin uygulanabileceğinin düzenlendiği anımsatıldı.

Salgınla mücadele amacıyla alınan ilave tedbirler göz önünde bulundurularak, uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmemek suretiyle ilgili genelgede yer alan esnek çalışma yöntemlerine titizlikle uyulması gerektiği belirtilen yazıda, şunlar kaydedildi:

"30 Nisan 2021 itibarıyla sağlık, güvenlik, acil çağrı gibi kritik görev alanları hariç olmak üzere hizmetlerin asgari personelle yürütülmesi, yine hizmetlerin yürütülmesi için asgari personel bulundurulması kaydıyla kamu kurum ve kuruluşlarındaki tüm çalışanların 10 Mayıs pazartesi ve 11 Mayıs salı günleri tam gün, 12 Mayıs çarşamba günü yarım gün idari izinli sayılmaları, Sayın Cumhurbaşkanımızca uygun görülmüştür."

IMF: Türkiye salgınla mücadeleye en az harcama yapan ülkelerden

Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) salgınla mücadelede ülkelerin harcamalarına ilişkin araştırmasına göre Türkiye, gayri safi yurt içi hasılaya oranla en az harcama yapan ülkelerden biri oldu.

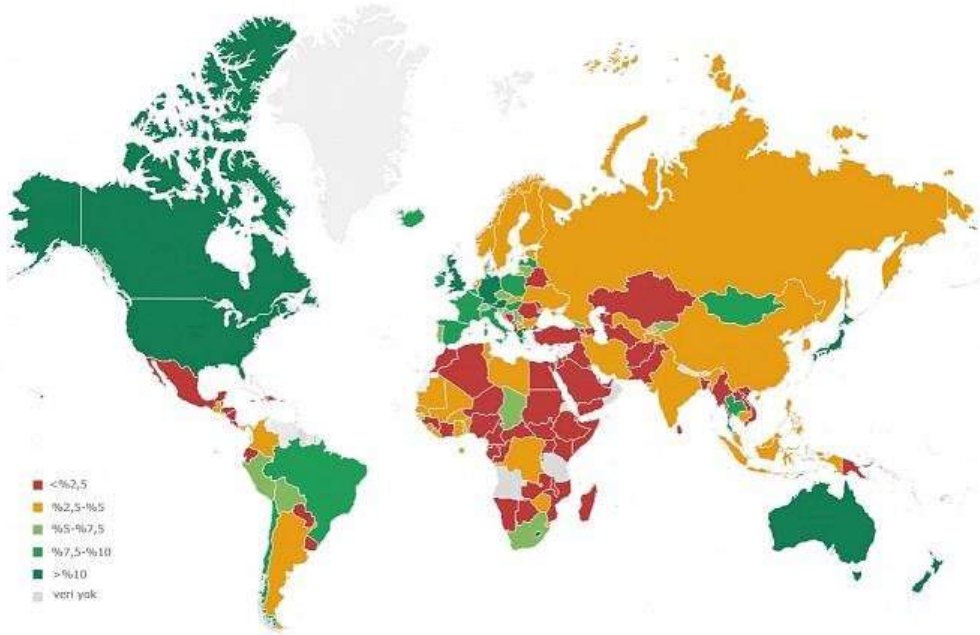

IMF'nin salgınla mücadelede ülkelerin harcamalarına ilişkin araştırmasına göre Türkiye, gayri safi yurt içi hasılaya oranla en az harcama yapan ülkelerden biri oldu.

“Covid-19'la mücadelede mali önlemler” başlıklı rapor, Ocak 2020'den Mart 2021'i kapsayan dönemde ülkelerin gayri safi yurt içi hasılaya (GSYİH) oranla salgın için ne kadar harcadığını gösteriyor.

Verilere göre Türkiye, şu ana kadar GSYİH'nin yüzde 1,9'una tekabül edecek kadar ek harcama yaptı, vergi indirimi gibi uygulamalarla hazine gelirlerinde kesintiye gitti.

Euronews'un internet sitesinde yer alan habere göre, Çin Halk Cumhuriyeti Makao Özel İdari Bölgesi, yüzde 27,4 ile liste başı olurken, özerk bölgeyi yüzde 25,5 ile ABD takip etti.

GSYİH'nin yüzde 10'undan fazlasına denk gelecek kadar salgınla mücadeleye bütçe ayıran ülkeleri ABD, Macao, Birleşik Krallık, Japonya, Avusturya, Yunanistan, Hong Kong, Yeni Zelanda, Singapur, Mauritius, Mikronezya Federal Devletleri, Tuvalu, Kiribati, Lesotho, Doğu Timor, İsrail, Almanya, Kanada ve Avustralya oluşturuyor.

Çin'e bağlı Hong Kong ve Makao özerk bölgelerindeki harcamaların oranı GSYİH'nin yüzde 15'ini aşarken, ana karada bu rakamın 4,8 olduğu yazıldı.

GSYİH'nin yüzde 2,5'inden azına tekabül edecek kadar az harcama yapan ülkeler arasında Türkiye, Meksika, Suudi Arabistan, Arnavutluk, Cezayir, Ermenistan, Azerbaycan, Belarus, Belize, Botswana, Brunei, Romanya ve Katar yer alıyor.

Küresel çapta ortama alındığında ise yüzde 9,2 olan rakam Avrupa Birliği geneli ortalamasında yüzde 3,8 olarak kaydedildi.

Raporda, her ülkenin ihtiyaçlarının ve salgından etkilenme düzeyinin farklı olduğu gözetildiğinde sıralamada kıyaslama yapmanın doğru olmayacağını altı çizildi.

TÜRKİYE'DE EK HARCAMALAR VE GELİR KESİNTİLERİ

Türkiye'de ilaç, aşı ve tıbbi malzeme gibi kalemlerde ek harcamaların 4,3 milyar TL, hastane ihtiyaçları ve koruyucu malzeme masraflarının 1,3 milyar TL, sağlık personeli primlerinin 9,6 milyar TL olduğu yazıldı.

28.04.2021

Salgından dolayı mali yardım ve emekli maaşlarının 7,5 milyar TL, işsizlik yardımının 5,1 milyar TL, kısa çalışma ödeneğinin 27,7 milyar TL ve iş veren desteğinin 8,3 milyar TL arttığı da raporda yer alan bilgilerden.

Veriler, Türkiye’de 29 Nisan’da başlayacak 3 haftalık kısıtlamalardan kaynaklanan giderleri kapsamıyor.

ABD-İran geriliminde sıcak temas: Donanma uyarı ateşi açtı

ABD Donanması, ABD sahil güvenlik devriye botu Baranoff ve USS Firebolt kıyı devriye gemilerinin, İran Devrim Muhafızları Ordusu Deniz Kuvvetleri'ne (IRGCN) ait 3 geminin kendileriyle yakın temasa girmesi sonucu uyarı ateşi açtığını kaydetti.

ABD ve İran arasındaki gerilim uluslararası sulara taşındı. ABD Donanması tarafından yapılan açıklamada, İran Devrim Muhafızları Ordusu Deniz Kuvvetleri'ne (IRGCN) ait 3 geminin Basra Körfezi'nde uluslararası sularda ABD gemileriyle yakın temasa geçmesi sonucu, ABD kuvvetlerinin uyarı ateşi açtığı ifade edildi.

Donanma, dün IRGCN gemilerinin ABD donanmasına ait Cyclone sınıfı kıyı devriye botlarının 10. üyesi USS Firebolt ve ABD Sahil Güvenlik devriye botu Baranoff ile "bilinmeyen bir nedenle gereksiz yere yakın temasa" girerek her 2 ABD gemisine de 68 yarda mesafeye kadar yaklaştığını kaydetti.

'UYARILARA ALDIRMADI'

Olay sırasında ABD gemilerinin rutin operasyonlarını yürüttüğünü ve IRGCN gemilerinin birçok defa uyarıldığını belirten Donanma yetkilileri, "Firebolt ve Baranoff, olay sırasında uluslararası sularda rutin deniz güvenliği operasyonlarını yürütüyorlardı. ABD mürettebatı, güverteden güverteye telsiz ve gürültülü cihazlarla birden fazla uyarı yayınladı, fakat IRGCN gemileri yakın manevralarına devam etti" ifadelerini kullandı.

ABD güçlerinin, hesaplama riskini azaltmak, bir çarpışmayı önlemek ve durumu hafifletmek amacıyla İran kuvvetleriyle "proaktif olarak iletişim kurduğuna" dikkat çeken yetkililer, "Daha sonra Firebolt mürettebatı uyarı ateşi açtı ve IRGCN gemileri ABD gemilerinden güvenli bir mesafeye uzaklaştı" dedi.

Sınırdış arazi mağdurları ve şufa davaları

Ali Ekber YILDIRIM

28 Nisan 2021 Çarşamba

Geçen hafta sınırdış tarım arazilerinde önalım hakkı nedeniyle yaşanan mağduriyeti açılan davaları yazdık.

Hatırlanacağı gibi, 2005 yılında 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Yasası yürürlüğe girdi. Sadece 9 yıl sonra 2014'te yasanın birçok maddesi değiştirildi. Yeni maddeler eklendi. Eklenen maddelerden birisi de 8. maddenin 1 bendi.

Bu madde ile sınırdış arazilerde önalım hakkı getirildi. Önalım hakkı getirilince aileler, sınırdış arazisi olan komşular birbirine düşman oldu. Çok sayıda davaya konu oldu.

Yapılan yanlışın boyutları o kadar büyüdü ki, 4 Kasım 2020'de Resmi Gazete'de yayımlanan 7255 Sayılı Torba Yasa ile önalım hakkı yasadın çıkarıldı. Fakat yasa geriye yürütülemeyeceği için açılan davalar devam ediyor. Buna yönelik yasaya bir madde konulması gerekirken konulmadı. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde iktidar, muhalefet mensubu çok sayıda hukukçudan hiç biri bu eksikliği görmedi.

Yazı çıktıktan sonra çok sayıda mesaj, yorum, e-posta geldi. O mektuplardan 3 tanesini paylaşarak bu konudaki mağduriyetin görülmesini ve düzenleme yapılmasını umut ediyoruz.

Mahkemeler durumu yorumlamakta yetersiz

Ali Ekber Bey merhabalar,

DÜNYA gazetesindeki 5403 8/i önalım davalarıyla ilgili yazınızı okudum. Gerçekten çok büyük mağduriyetler var. Mağdurların bir kısmının oluşturduğu bir WhatsApp

28.04.2021

grubuna üye oldum ve mağduriyetler çok korkunç boyutlarda. Mahkemeler durumu yorumlamakta yetersiz.

Ben de mağdurlardan biriyim. Tam 16 yıl İngiltere'de ve Hollanda'da çalıştım. Herkes ülkeyi terk ederken ben oradaki evimi, her şeyimi sattım, paramı buraya yatırdım. 35 kişiye işveren bir girişimim var. Emeklilikte toprakla uğraşmak istediğim için Çanakkale'den 21 dönüm bir arazi aldım. İşlemleri bir emlakçıya emanet ettim. Tapuda 45 bin TL göstermiş. Şimdi yan parselin sahibi o kadar yeri 45 bin TL'ye almak üzere.

Ülkemle ilgili artık hiçte olumlu düşünmüyorum. Sistem bunu reva gördü bize. Size çabalarınız için çok teşekkür etmek isterim. Siyasilerden hiç birini tanımam. Sorunumuzu anlatacak bir kanal bulamıyorum. 7255/20'nin bir ek madde ile mevcut davalara da uygulanması için çabalarınıza devam etmenizi rica ederim.

Emeklilik hayaliyle arazi aldı, kalp hastası oldu

Ali Bey merhaba,

Öncelikle sizi ayakta alkışlıyorum. Yazınızla Türkiye'deki büyük bir yaraya parmak basmışsınız.

Bende şufa mağdurlarındanım. 5 yıldır devletin yapmış olduğu iyi niyetle düzenlenen fakat kötü sonuçlarla son bulan sınırdaş şufa mağduriyetini yaşayanlardanım. Hikayemden kısaca bahsetmek isterim. 2015 yılında babamın köyünden internet üzerinden e-ihale yöntemiyle satılan 17 dönüm bir tarla aldık. Bu ihale herkese açık online sistemde olan bir ihale. Kimse başvurmadı tüm prosedürü yerine getirip satın aldık. Bir yıl boyunca kenarlarını telledim. İçine damlama su boruları döşedim. Ağaç diktim. Elimdeki, avucumdaki her şeyi yatırdım. Amacımız 7 yıl sonra emekliliğimizde orada yaşlanmak, toprakla uğraşıp bir miktarda gelir elde etmek. Bir yıl sonra yan sınırdaş 1800 metrekare 6 hisseli, içinde bir ağaç bile olmayan komşularım şufa (önalım) hakkını duyup dava açmışlar. Ben o gün öğrendim bu hakkın olduğunu ve anlamını. Hiç biri tarımla ilgilenmeyen, sorsanız tarlasının yerini bilmez. Babadan kalan 6 hisseli, kişi başı 300 metrekare düşen tarlaya sahipken, benim onca para ve emek verdiğim 17.000 dönüm tek tapu yerimi almak istiyorlarmış.

İlk mahkemede ben kazandım. İkincisi bölge mahkemesinde onlar kazandı. Tarımsal bütünlük varmış gibi bir saçma nedenle (benim kiraz bahçesi onların boş arazi) kazandılar. Şu an davam Yargıtay'da hala sonuçlanmadı.

Sonuç olarak Ali bey, ben 5 yıldır o bahçeye bakmaya ve masraf yapmaya devam ediyorum. Üzerine şerh konulduğu için hiçbir desteklemeden faydalanamadım. Bu süreçte malımı kaybeder miyim diye kalp hastası oldum. Gecem gündüzüme karıştı. Davacılar sadece bir dava açtı ve kazanırlar da 5 yıl önceki tapu bedeliyle sebepsiz

zenginleşecekler. Son zamanlarda olumsuz gelen Yargıtay kararları da üzmeyle devam ediyor.

Bu yapılan hata bir ek madde ile düzeltilmezse benim gibi birçok insan bu mağduriyeti yaşayacak. Çünkü "yargı geriye yürümez" diye bir sebeple yerlerimiz hiç bir şey gözetilmeden kötü niyetli insanlara verilmeye devam ediyor.

Sizi tekrardan tebrik ediyorum. Bu süreçte çalmadığım kapı kalmamışken sizin bu denli güzel bir şekilde mağdurların mağduriyetini dile getirmeniz çok güzel. Kalbiniz kadar hayatınız da güzel olması dileğimle teşekkürleri bir borç bilirim."

Tapuyu almak yeterli değil, sorun ondan sonra başlıyor

Ali Ekber Bey, çok önemli bir konuyu, tüm detaylarıyla çok iyi işlemişsiniz. Gündeme getirdiğiniz için çok teşekkürler, çok doğru bir mağduriyet.

Bu konu birçok mağdur yarattı. Komşu komşu ile kavgalı hale geldi, birçok kişi mahkemelik oldu. Biri de benim. Yıllarca çalışıp biriktirdiğim para ile bir toprak alalım ülkemizde tarım yapalım, üretelim diye bir işe girdik, başımıza gelmeyen kalmadı bu kanun yüzünden.

Satan kişi ile anlaşılıyorsunuz, parasını verip tapunuzu alıyorsunuz ve yatırım yapıyorsunuz o tarlaya. Tapu sizin ya artık devletin resmi tapusu bir şey olmaz diyorsunuz, iki seneye yakın bakıyorsunuz, sonra adliyeden bir mektup, davalısınız diye. Aaa ne oldu ki diye okuyunca, başınızdan aşağı kaynar sular dökülür.

Meğerse bir kanun varmış, kimsenin haberi yok. 2016'dan bahsediyorum. Her kanunu vatandaş ne bilsin. Komşu sizin aldığınız tarlanın tapu değerinin düşük olduğunu öğrenmiş. Bunu maalesef kendine iş edinmiş avukatlar da var, onlar da takip edip, sınırdaş komşu arazi bulup dava açtırıyor, yüzde 50-50 ortaklar yani. Tapu dairesi demiyor ki, "git komşularından noterden yazı al, sonra tarlanı kaybedebilirsin" diye, devlet kendi sistemi içinde bunu çözmesi lazım, ama yok.

Bu şekilde bir arkadaşım, 100 bin liraya aldığı tarlayı, içine ceviz dikmişti, 5 bin lira tapuda gösterdi diye, sınırdaş komşu çatır çatır 5 bin liraya aldı, bu nasıl vicdan ve mide o da ayrı tabi.

Sonra aynı kişi ve aynı avukat bana dava açtı. Ooo ne güzel bedavadan tarla diye, ekilmiş hazır. Tamamen kötü niyet. Kanunun ruhu ile alakası hiç yok.

Neyse çok detaya girip vaktinizi almayayım, benim dava idare mahkemesinde ve şimdi de Yargıtay'da. Ama dediğiniz gibi çilemiz bitmedi. Yargıtay eski davaları düşürmediği için hala Yargıtay' da beklemede, madem bu haksızlığı devlet gördü, süren davalar neden düşürülmedi. Tarla gidecek diye yatırım yapmadığınıza mı

yanarsınız, bir suru mahkeme masrafına mı, Yargıtay da daha ne kadar sürecek ona mı yanarsınız. Adalet mülkün temeli midir, ciddi endişe oldu.

Umarım sizlerin bu yazıları ile bu konuda bir düzenleme yapılır da bu çile biter.

Tekrar çok teşekkürler.

Benzer birçok mektup, mesaj var. Mağduriyet çok büyük, devam eden çok sayıda dava var. Önalım hakkının yasadan çıkarıldığı 4 Kasım 2020'den sonra da açılan davalar var. Mahkemeler bu konuda çok farklı kararlar veriyor. Sonra Yargıtay süreci başlıyor. Alınan arazilere ekim yapılamıyor. Masraf yapanlar arazi elimden giderse endişesi yaşıyor. Sorunun tamamen çözülmesi için bir torba yasaya "devam eden şufa(önalım) davaları düşer" diye bir madde eklenmesi gerekiyor. Ama iktidar ve muhalefet hobi bahçeleri konusunda olduğu gibi bu konuda da sessiz.

Tarım arazilerinin satış ve intikalinde vergi aldatmacası

Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, "Tarım Arazilerinin Satış ve İntikal İşlemlerinde Vergi Muafiyeti" ve " Hisseli Tarım Arazilerinin Satış İşlemlerinde Vergi, Harç ve Döner Sermaye Ücretleri Alınmayacak" başlığı ile iki duyuru yaptı.

Bu duyurulardaki sloganlar şöyle:

- Tarım arazilerinin intikallerinde vergi yok
- İntikalini bir yıl içinde yap, karlı çık
- Hisseli tarım arazilerini masrafsız birleştiriyoruz
- Tarım arazilerinde hisselerin diğer hissedarlara satışı halinde vergi, harç ve döner sermaye ücretleri alınmayacak.

Duyurularda vefat tarihinden itibaren 1 yıl içinde tarım arazilerinin intikal ve satışlarında tüm mirasçılardan vergi ve harçlardan muaf olacağı ifade ediliyor. Biz de bu duyuruları haber olarak yayınladık.

Ancak, vatandaşlar tapu müdürlüklerine, vergi dairelerine gittiklerinde işin aslının öyle olmadığı anlaşıldı.

Tarım arazilerinin mirasçıları tarafından satış ve intikalinde en büyük kalemi oluşturan veraset ve intikal vergisi muafiyeti yok. Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Yasası'nda böyle bir düzenleme de yok. Bu vergiler için bir muafiyet söz konusu değil. Sadece tapu harcı, döner sermaye ücreti alınmıyor. Veraset ve intikal vergisi alınıyor. Bakanlık, aldatıcı bir reklam, duyuru yapıyor.

Kapanalım demek kolay, maharet kapaklanmadan kapanmakta!

Alaattin AKTAŞ

28 Nisan 2021 Çarşamba

✓ Yarın akşam yeni, biraz daha sıkı ve uzun süreli bir kapanma başlıyor. İşe yarayacağını umalım. Ama vatandaşın "Hocanın dediğini yap, yaptığını yapma" sözünü "Hocanın dediğini yapma, yaptığını yap" şeklinde değiştirdiğini de unutmayalım.

Yeni bir kapanma kararı geldi. Bilim çevrelerine göre, en azından bir kısmına göre, aslında geç bile kalındı. Bilim insanları bu tür bir kapanmanın gerekliliğini aylardır dile getiriyordu. Hatta önceki gün Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklamasından sonra yapılan değerlendirmelerde, belirlenen kapanma süresinin sorunu hafifletmekte yetersiz kalacağı, en az 28 günlük bir kapanmanın gerekli olduğu da ifade edildi.

Öyle sıkıntılı bir dönem ki...

"**Kapattım gitti**" demek görünürde kolay.

Ama ortaya ekonomik sonuçları dikkate alındığında bunu söylemek hiç de kolay değil.

Maharet ekonomide kapaklanmadan kapanma sağlayabilmek. Peki böyle bir şansımız olduğu söylenebilir mi?

Bir yıl önce kapanma başladığında şu görüşü dile getirmiştik:

"Bu süreçte, belli bir birikime sahip olanlar hariç, maaş ve ücretle geçinenler içinde durumu en iyi ya da en az kötü olanlar devlet memurları. İkinci sırada emekliler geliyor. Bu kişiler zor geçiniyor olsalar da en azından belli bir gelire sahipler ve bu gelir garanti, hiçbir şekilde yok olmayacak. İşçi, her an işini kaybedebilir. Çalıştığı sürece para kazanabilen yevmiyelinin durumu daha zor.

Küçük esnafın durumu da sıkıntılı, çünkü işyeri idari kararlarla kapatılıyor, açık olsa bile müşteri sıkıntısı çok artacak. Hatta zaman içinde küçük işletmeler, KOBİ'ler bile sıkıntı yaşayabilir..."

Bir yılı bu şekilde geçirdik. İşten çıkarma yasağı uygulandı, bu sayede görünürde işini kaybeden pek olmadı ama gelir yönüyle insanlar büyük kayba uğradı. Nakdi ücret desteği günlük 39 lirayla başladı, bu yıl 48 liraya çıkarıldı.

Bu ödemedenden bile yararlanamayanlar olduğunu düşününce "**Beterin beteri var**" demek gerekiyor. Ancak iş bulduğu sürece gelir elde edebilen milyonlar var bu ülkede. Ya onların durumu?

GEÇ KALMANIN BEDELİ

Şimdi yeniden kapanıyoruz; hem de bugüne kadarki en sıkı denilebilecek şekilde.

Hiç kimse bu kapanmanın ardından sorunu atlatacağımızı söylemiyor tabii ki, söyleyemez de. Hatta girişte de belirttik, bunun yeterli olmayacağı görüşü daha ağır basıyor.

Sakin biz en başta yapmamız gerekeni sona bıraktığımız, en başta yapmamız gerekeni yapmadığımız için bu sıkıntıları daha fazla yaşıyor olmayalım!

Avrupa ülkeleri açılmanın eşiğine gelmişken bizim onlardan geri kalmamızın gelecekte sorunlarımızı daha da artıracığı ifade edildi. Peki Avrupa açılmaya doğru giderken biz niye tam tersini yapma durumundayız?

Nedeni basit, çünkü yapılması gerekenleri zamanında yapmadık.

Çünkü yarın akşam başlatacağımız kapanmayı böylesine uzun süreli diyebileceğimiz şekilde örneğin bir yıl önce yapmadık, bu yılın ilk aylarında da yapmadık.

Adeta umduk ki, aşı bulunacak, biz de yeteri kadar aşılama yapacağız ve kapanmaya gerek kalmadan sorun hafifleyecek.

EKONOMİK YÜKÜ ÇOK AĞIR

Bazı adımları atmakta geç kaldık ve şimdi onun hem can kaybı, hem ekonomik kayıplar yönüyle faturasını ödüyoruz.

Geçmişteki kısmi kapanmalarda da, şimdi kapsamı biraz daha geniş tutulmuş benzeyen kapanmada da "kapaklanma"yı önleyecek bir adım görebilen var mı?

Görünür işsizliğimiz yüzde 10'un biraz üstünde, gayet iyi! Ama TÜİK'in hesaplaması da gösteriyor ki bir anlamda geniş işsizlik diyebileceğimiz oran yüzde 30'u bulmuş durumda. İşsiz tanımına sokulmayanlar da dikkate alınsa belki gerçek oran yüzde

28.04.2021

35'i, 40'ı bulacak. Bir ülkede çalışma çağındaki her üç kişiden birinin işsiz olması ne demek!

Yani zaten pandemi öncesi de kapaklanmış durumdaydık, şimdi yerden kalkmaya hiç mecalimiz yok.

Bu politikayla da olması mümkün değil. Uluslararası istatistikler gösteriyor ki Türkiye pandemi süresince vatandaşına en az destek veren ülkeler arasında. Hele hele bazı vatandaşların destekten yararlanması hiç mi hiç söz konusu değil.

Evlere temizliğe giden ve bu şekilde kazandığı birkaç yüz lirayla aile bütçesine katkıda bulunmaya çalışan kadınlar...

Garsonluk, komilik yapan üniversite öğrencileri...

Müzisyenler, işyerleri açık olmakla birlikte ciddi bir müşteri kaybı yaşayan berberler, kuaförler...

Üniversite kentlerinde kiraya verilemeyen ve boş kalan evler ve geliri biraz da bu kiraya bağlı olan insanlar...

İnşaat olmayınca iş olacak değil ya, buralarda yevmiyeli olarak çalışanlar...
Sokaklarda çöp karıştırıp kağıt toplayanlar...,

HOCANIN DEDIĞİNİ YAPMA, YAPTIĞINI YAP!

Yarın akşam başlıyoruz; kapsamı çok farklı olmasa da yeni bir kapanmaya başlıyoruz. Hani kemeri biraz daha sıkıyoruz, hepsi o.

Umalım katlanılan fedakarlık işe yarasın.

Aksi halde 2021, 2020'den bile zor geçebilir.

Vatandaştan fedakarlık istemek kolay.

Ama önce vatandaşa örnek olmak gerekiyor.

"Hocanın dediğini yap, yaptığını yapma" sözü adeta "Hocanın dediğini yapma, yaptığını yap" biçimine dönüşüyor.

Bunda vatandaşın bir suçu, kabahati var mı?

Abdulkadir Selvi

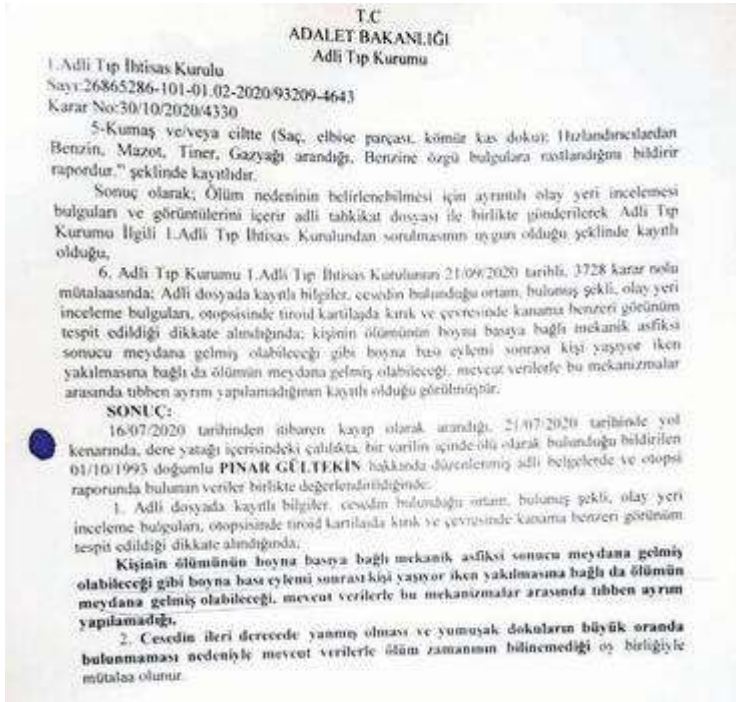
Adli Tıp ‘Pınar Gültekin canlıyken yakılmış olabilir’ dedi

28 Nisan 2021

Bu yazıyı nasıl yazacağımı bilemedim.

Adli Tıp Kurumu'nun **Pınar Gültekin** hakkında düzenlediği raporu okudukça kanım dondu.

Çünkü Adli Tıp Kurumu 1. İhtisas Kurulu'nun raporunda, **Pınar Gültekin**'in “Boyna basıya bağlı mekanik asfiksi sonucu meydana gelmiş olabileceği gibi boyna bası eylemi sonrası kişi yaşıyor iken yakılmasına bağlı” da ölmüş olabileceği ifade ediliyor. Yani **Pınar Gültekin**'in ölümünün daha yaşarken yakılmasına bağlı meydana gelebileceği sonucuna varıyor.

Pınar Gültekin diri diri yakılmış olabilir, diyor.

DİRİ DİRİ Mİ YAKTI

Pınar Gültekin davasının görüldüğü Muğla 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne ulaşan Adli Tıp Kurumu raporu 30 Ekim 2020 tarihini taşıyor. Prof. **Dr. İbrahim Üzün**'ün başkanlığında hazırlanan raporun sonuç bölümünde, "**Kişinin ölümünün boyna basıya bağlı mekanik asfiksi sonucu meydana gelmiş olabileceği gibi boyna bası eylemi sonrası kişi yaşıyor iken yakılmasına bağlı da ölümün meydana gelmiş olabileceği, mevcut verilerle bu mekanizmalar arasında tıbben ayırım yapılamadığı**" tespitine yer veriliyor.

Ben bu "**Asfiksi sonucu ölüm**" ifadesiyle **Deniz Gezmiş** ve arkadaşlarının Karşıyaka Mezarlığı'ndaki ölüm kayıtlarını incelerken karşılaşmış ve irkilmişim. Bir de bu olayda karşıma çıktı.

ÖLÜMÜNDE ÇELİŞKİ

Birinci İhtisas Dairesi'nin raporunu saygın bir bilirkişi olan Prof. Dr. **Hakan Kar**'a sordum. "**Birinci İhtisas Dairesi'nin raporunda Pınar Gültekin'in boğularak öldürüldüğü yer alıyor. Ama asıl önemli olan nokta şu ki Adli Tıp cesedin yakılmasına rağmen boynunda kırık ve kanama tespit etmiş. Raporunda, Pınar Gültekin boğulma sırasında mı ölmüş yoksa boğulmadan sonra canlı olarak yakılması üzerine mi ölmüş, o tespit edilememiştir**" deniliyor ki bu çok önemli bir nokta" dedi.

Metin Can Avcı ifadesinde, **Pınar Gültekin**'in kendisine bıçak çektiğini, bunun üzerine ona yumruk vurduğunu, boğazını sıktığını daha sonra nefes alamadığını fark ettiğini söylüyor. Halatı ise cesedi varile yerleştirmek için kullandığını anlatıyor. Burada çelişkiler var. Çünkü Adli Tıp Kurumu'nun tespitinde '**urgan halat**'in **Pınar Gültekin**'in boynuna 6 kez dolandığı ve araya parmak sokamayacak kadar sıkı olduğu tespitine yer veriliyor. Adli Tıp raporunda iple boğma üzerinde durulmuyor ama bu noktanın aydınlatılması gerekiyor.

Ayrıca Cumhuriyet Savcılığı'nın olay yerinde yapılan incelemesinde **Pınar Gültekin**'e ait bıçaktan söz edilmiyor.

SAYGIYLA EĞİLİYORUM

Bizde iyi işler pek takdir edilmez. Pınar Gültekin hakkındaki raporu hazırlayan Adli Tıp 1. İhtisas Kurulu üyelerini tebrik ediyorum. Raporu okudukça onlara olan saygım arttı. Muğla 3. Ağır Ceza Mahkemesi bir de Adli Tıp Kurumu Genelkurulu'ndan rapor istedi. Ayrıca Münevver Karabulut cinayetinde olduğu gibi Av. Rezan Epözdemir'in de kadın cinayetleri konusunda verdiği mücadeleyi saygıyla anıyorum.

CİNAYET ANI

Cinayet romanı yazarlığına ya da dedektifliğe soyunacak halim yok. Ayrıca **Pınar Gültekin**'le ilgili Adli Tıp Kurumu raporunu okuduktan sonra böyle bir şeyi aklımdan

dahi geçirmem. Sizi sadece **Pınar Gültekin**'in katili **Metin Can Avcı**'nın ifadesinden hareketle cinayetin işlendiği o ana götürmek istiyorum.

METİN CAN AVCI'NIN İFADESİ

Metin Can Avcı, aralarında arbede yaşandığını, kendisine bıçak çekmesi üzerine yumruk attığını, yere düşen **Pınar Gültekin**'in kafasını yere çarptığını anlatıyor. Ama sonrası ilginç. **“Sonrasında hareket etmediğini fark ettim ve boğazını 15-20 saniye kadar sıktım ve nefes alıp almadığını, tepki verip vermediğini kontrol ettim. Ancak nefes almıyordu”** diyor. Nefes almayan birisinin boğazı sıkılır mı? Öldürme kastı olmasaydı tam aksine nefes alması için çaba göstermesi gerekmez miydi?

EVİN İÇİNDE YAKMA ÇABASI

Metin Can Avcı bahçedeki varili getirdiğini, **Pınar Gültekin**'i varilin içine yerleştirmeye çalıştığını, sabit tutmak için boğazına sardığı iple varilin içine koyduğunu anlatıyor. Varilin üzerine odun atıp yakmaya çalıştığını ama fazla dumandan dolayı yakamayacağını anladiğini söylüyor.

O SIRADA TELEFONUN SİNYALİNİ DÜŞÜNÜMÜŞ

Metin Can Avcı, **Pınar Gültekin**'i öldürmüş, odun ateşinde yakmaya çalışmış, başarılı olamayınca benzinle yakmaya karar vermiş ama bu arada bir şey daha yapmış. **“Sonra Pınar'ın da telefonu ile benzin almak için aracıma bindim. İlk önce yayla tarafına Keyfoturağı civarına gittim, oradan geri döndüm. Pınar, Akyaka'da kaldığı için telefonu Akyaka'da sinyal versin diye Akyaka'ya doğru yola çıktım”** diyor.

Benzin alıp eve dönüyor. Bahçeye çıkardığı varilin içinde **Pınar Gültekin**'i yakıyor. Bir gün sonra ise gelip üzerine beton döktüğü varilin içindeki cesedi nehre atıyor.

EVDE BOĞUŞMA İZİ YOK

Cumhuriyet savcısının gözetiminde evde yapılan incelemede, **“Salonda yapılan incelemede salonda herhangi bir dağınıklık ve karıştırılma, kavga ve boğuşma emaresinin bulunmadığı, salonun düzenli bir şekilde olduğu görüldü”** deniliyor. **Metin Can Avcı** ifadesinde, **Pınar Gültekin**'le salonun ortasında birbirlerini darp ettiklerini, **Pınar Gültekin**'i yumruk atmak suretiyle salonun ortasına düşürdüğünü, başını yere çarptığı için kanadığını anlatmıştı. Yine olay yerinde yapılan tespit, **“Binaya girişte herhangi bir arbede izine rastlanmadığı”** ifadesi yer alıyor.

ACI VERİCİ

Adli Tıp Kurumu'nun incelemesinde **Pınar Gültekin**'in cesediyle ilgili şu tespitler yer alıyor: **“Ceset, cenin pozisyonunda sola doğru kıvrık ve kafası sol aşağıya sarkık şekilde... Altı defa boynuna dolanmış yedinci halka ağzından geçen bağ (halat) görüldü. Halatın altı defa boynuna dolanmış ve iyice sıkıştırılmış olduğu**

görüldü. Dokular ve kaslar önemli oranda kömürleşmiş, kolayca ayrılabilen haşlanmış et görünümündeydi.”

TEK BAŞINA MI YAPTI

Pınar Gültekin cinayetiyle ilgili aydınlığa kavuşturulması gereken önemli noktalar var. Bu konuda davanın görüldüğü Muğla 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne güveniyorum. Bu noktalardan biri: **Metin Can Avcı** bu cinayeti işlerken tek başına mıydı? Delilleri yok edip, kanları silerken, **Pınar Gültekin**'i varilin içinde yakmaya çalışırken, cesedi nehre atarken yanında aileden biri ya da birileri var mıydı?

MEŞRULAŞTIRMA TAKTİĞİ

Metin Can Avcı, Pınar Gültekin cinayetinden az bir ceza ile kurtarmak ve haksız tahrik indiriminden yararlanmak için cinayeti meşrulaştırıcı her taktiği kullanıyor. Mahkemenin bu hataya düşeceğine inanmıyorum ama özel hayatına girerek, **Pınar Gültekin**'in öldürülmeyi hak eden bir kadın olduğu algısı oluşturmaya çalışılıyor. Hiçbir kadının özel hayatı bu canilere öldürme hakkını vermez.

Esfender KORKMAZ

AKP, 18 yılda 10,9 milyon işsiz yarattı

28 Nisan 2021 Çarşamba

İşsizlik, ekonomik ve sosyal istikrar açısından altından kalkamayacağımız boyuta yükseldi. Açıklanan istatistikler işsizliğin korkunç boyutunu göstermiyor. Çünkü TÜİK, iş aramayan ve fakat çalışmaya hazır olanları işsiz saymıyor. Gerçekte bunlar açıklanan işsiz sayısından daha fazladır. İkincisi pandemi nedeniyle işçi çıkarma yasağı işsizliğin gerçek boyutunu engelliyor.

İşsizlik, ekonomik sorunların barometresidir. Siyasi iktidarın başarısızlıklarının bir özetidir. Dünya pandemiden önce işsizlik sorununu çözmüştü. Bizde ise AKP iktidarı son on sekiz yılda on milyon 900 bin kişiyi istihdam dışında bıraktı.

2003-2020 NÜFUS VE İSTİHDAM EDİLENLER

YILLAR	İSTİHDAM (MİLYON)	NÜFUS (MİLYON)
2003	21	66,4
2020 (EYLÜL)	26,8	83,1
ARTIŞ	5,8	16,7

Kaynak; TÜİK verilerinden hesaplanmıştır

AKP 2018 seçim programının "Neler Yapacağız?" kısmında; "Yeni dönemde istihdam hedeflerimiz doğrultusunda farklı alanlara özel istihdamı artıracak politikalarımızı sürdüreceğiz." deniliyor.

2001 kriz yılında yüzde 8,2 olan işsizlik oranını 2020 yılında yani 16 yılda yüzde 13-14'lere taşıyan bir iktidarın işsizliği düşüreceğine kim inanır?

Ziya Paşa'nın meşhur sözüdür; "Âyinesi iştir kişinin lâfa bakılmaz / Şahsın görünür rütbe-i akli eserinde." (İnsanın aynası işidir, lâfa bakılmaz; bir kişinin aklının seviyesi, yaptığı işte görünür.)

AKP iktidarında işsizlik her dönemde arttı... 2001 kriz yılı olmasına rağmen, 2000-2002 arasında yıllık ortalama işsizlik oranı yüzde 8,4 iken, AKP de büyüme yaşandığı 2003-2007 yılları arasında bile yıllık ortalama işsizlik oranı daha yüksek yüzde 9,7 oldu. Kriz yılları 2008-2009'da arttı. Sonrasında yine yüzde 9,8 oldu.

2016 yılı sıkıyönetim uygulaması ve arkasından gelen başkanlık sistemi, işsizliğin yıllık ortalama yüzde 12 ve yüzde 13 seviyesine çıkmasına neden oldu. Zira bu dönemde yatırımlar da durdu

DÖNEMLER İTİBARIYLA ORTALAMA İŞSİZLİK ORANI

DÖNEMLER	ORTALAMA İŞSİZLİK ORANI
2000-2002 AKP ÖNCESİ	8,4
2003-2007 İSTİKRARLI DÖNEM	9,7
2008-2009 DÜNYA FİNANSAL KRİZİ	12,0
2010-2016 SİYASİ İSTİKRARSIZLIK	9,8
2016-2020 DERİN GÖÇÜK.	12.0

Üretimde yüksek oranda ithal girdi kullandığımız için ve popülist politikalara bağlı bir talep artışından kaynaklanan bir büyüme yaşadığımız için, işsizlik büyümeden bağımsız ve artan bir trend gösterdi.

2009 yılındaki dünya finansal krizinde GSYH, yüzde 4,7 oranında daraldı. İşsizlik oranı da o yıl bizde yüzde 14'e çıktı. Diğer yıllar büyümeden bağımsız olarak yüzde 10 dolayında, 2018 ve sonrasında ise yüzde onun üstünde kronik bir yapı kazandı. Geldiğimiz takvimde, açıklanan işsizlik oranı yüzde 13, fiili işsizlik oranı yüzde 23,6 ve fiili işsiz sayısı 8,5 milyondur. Pandemi sonrası en iyi ihtimalle üç kişiden bir kişi işsizdir.

İşsizliğin en büyük riski de sosyal sorunların tırmanmasıdır.

- * İşsiz kalanlar, özgüvenini kaybeder. Kendilerini toplumdan dışlanmış hisseder ve topluma uyum sağlayamazlar.
- * İşsiz kalanlar, yoksullaşır.
- * İşsiz kalanlar, topluma ve kurumlara karşı tepkilidir. İşsizlik artar ve uzarsa tehdide dönüşür.
- * İşsiz kalanlarda aile ilişkileri bozular. Boşanmalar artar.
- * İşsiz genç, her türlü ideolojik tuzağa düşmeye zorlanmış olur.

Özetle; işsizlik, sosyal huzur ve beka için en büyük tehdittir.

Elbette işsizlik kader değil. Ama bugünkü iktidar işsizliği kader yaptı.

İbrahim Kahveci

Zayıf ülke!

Güçlü ülke nasıldır; ya da kimlerdir?

Acaba kişi başına geliri yüksek ülkeler mi güçlüdür? Dünya Bankasının kişi başına gelir sıralamasına göre ilk sıralarda Lüksemburg, Norveç, İrlanda, İsviçre, Danimarka, İsveç yer alıyor.

Toplam ekonomik güç olarak ise ilk sırada 21,4 trilyon dolarlık gelire ABD, 14,3 trilyon dolarlık gelire Çin, 5,1 trilyon dolar gelire Japonya, 3,8 trilyon dolarla Almanya ve 2,9 trilyon dolar ile Hindistan yer alıyor.

Sıralama bize güçlü ülke için hem bireysel hem de toplumsal bir gücün oluşması gerektiğini gösteriyor.

Zayıf ülke için de benzer argümanı kurabiliriz. Hem bireysel hem de ülke toplamı olarak düşük bir gelire sahip olmak zayıf ülke göstergesidir.

Türkiye, kişi başı gelirden dünya ortalamasının gerisinde yer alıyor.

2019 yılında dünya ortalama kişi başı gelir 11.442\$ seviyesindeyken Türkiye 9.127\$ gelire sahipti. Üst orta gelir grubunda yer almamıza rağmen tabiri caiz ise tam da sınırda yer alıyorduk.

Muhtemelen 2020 yılında üst orta gelir grubundan düşmüş olacağız.

Toplam ekonomik büyüklük açısından ise dünya liginde artık 19. sıradayız. Muhtemelen buradaki yerimizin de artık 20. sıra olduğunu söyleyebiliriz.

Oysa Türkiye 2013 yılında kişi başına gelirden dünya ortalamasının üzerindeydi. Dünya ortalaması 10.784\$ iken Türkiye'de KB gelir 12.614\$a ulaşmıştı.

28.04.2021

2005 yılında dünya ortalamasının üzerine çıkan Türkiye 2017 yılında yeniden alt sıralara düşmeye başladı.

Toplam güç olarak ise dünyanın 16. büyük ekonomisi düzeyine gelmiştik. Artık bu ligde de 20. sıralarda oynuyoruz.

Lakin bir noktayı daha belirtelim: 2016 şaibeli GSYH revizyonu bizi şu anda olduğumuzdan daha iyi gösteriyor. Bu revizyonun düzeltilmesi halinde muhtemelen 20. sıraları da kaybetmiş olduğumuzu göreceğiz.

Türkiye, iyi yönetime sahip olduğunda 16. büyük ekonomiye ulaşırken, kötü dönemlerinde de 20. sıraya düşebiliyordu. En son 80'lerde Özal döneminde 16. sıraya yükselmiş ve ardından 90'larda 19. sıraya gerilemiştik.

Bugün ekstra revizyonlara rağmen 20. sırada bile kalmadığımızı tahmin edebiliyoruz. Artık oldukça zayıflamış bir ülkeyiz.

Bunu sadece makro göstergelerden anlamıyoruz. Diğer uygulamalardan da görebiliyoruz.

Örneğin Batı ülkeleri koronavirüs nedeniyle nerede ise bir yıldır kapanma devresi yaşıyorlar. Dükkanlar kapatılıyor ve insanlar evlerine işsiz olarak yollanıyor.

Ama bu ülkeler esnafına kapattığı dükkanı nedeniyle cirosunun yüzde 70'i gibi bir destek çıkıyor. Bu esnaf o destek sayesinde işçilerine de hiç aksatmadan çalışmadıkları günlerin de parasını ödemiş oluyor.

Hatta bunun dışında doğrudan kişi başına 1000-1500 dolar gibi ayrıca mali destek paketleri açıklıyor ve uyguluyorlar.

Türkiye olarak biz ne yaptık?

2019 sonbaharında 2020 bütçesini hazırladık. Henüz ortalıkta ne salgın ne de kapanma diye bir şey yoktu.

Ve 2020 yılında Bütçe hedefi olarak **toplanacak para: 956.587.613 bin TL dedik.**

Ve koronavirüs geldi. **Topladığımız para: 1.029.493.304 bin TL'ye ulaştı.**

Koronavirüs geldiğinde Milletinden daha fazla (hedefinden) para toplayan hangi ülke vardır? Tam kapanmaya gidiyoruz dedikten sonra esnafın durumuna bakmayan, işsiz kalan işçiye bakmayan başka kaç ülke vardır?

28.04.2021

Kısaca zayıf ülke emarelerini fazlası ile taşıyoruz. Ama bu zayıflığa kendimizi biz düşürdük. Araziyi bile arsa olarak görüp her yeri betona gömdük. Şimdi ise betondan da çare bulamıyoruz, insandan da...

Kasada döviz bırakamadık, ihtiyatta da para...

Ne varsa bitirdik ve ülkenin mali yükünü gelecek nesillere aktardık. Onlar daha çok çalışıp daha çok ödemek zorundalar.

Millet evladına miras bırakırken, biz Hazine garantili borçlar bırakıyoruz.

Ama söylemde müthiş ülkeyiz. Almanya kıskanıyor, İngiltere çatlıyor, Fransa ise patladı patlayacak... ABD ise bir 'eyyy'lik işi olan, yeri geldiğinde "Aramızı kimse bozamaz" dediğimiz sıradan bir lke.

Ama unutmayalım ki, masadakileri küçük gördükçe biz yalnız kaldık. Ve sonunda "Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur" noktasına yine geldik.

Onca gürültünün arasında kaybeden yine Millet oldu. Eve kapandı ama desteği almadan. Çünkü yok.

28 Nisan 2021, Çarşamba

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Bu kapanma silahını sosyal ve siyasal hastalıklara karşı da kullanabilir miyiz?

Hayatımızda eskiden olmayan şeyler listesinin başında tabii ki "**Kovid-19 salgını**" geliyor... Bu salgınla mücadele edilirken, yine hiç bilmediğimiz bir kavram da girdi hayatımıza... Bunun adı da "**kapanma**" değil mi? Ve şimdi bir de "**tam kapanma**"yı yaşıyoruz.

Kapanma silahı

Acaba bu kapanma silahını başka hastalıklara yahut hastalık kadar zararlı diğer toplumsal ve siyasal çarpıklıklara karşı da kullanamaz mıyız? Kapanmayı artık ölçüsü kaçmış biçimde de kullandığımızı göre, herhalde aşuya falan ihtiyaç yoktur. Bu kapanmanın derecelerini yaşayarak denediğimiz ve sonuçlarını da öğrendiğimiz için, başka alanlarda bunu daha da etkili kullanabiliriz.

Biden'a karşı

Mesela diyelim ki Amerika'da **Biden** diye bir adam, Türkiye'ye dil uzatıp bizi soykırım yapmakla suçladı. Bu adamın davranışından şımaran bazı Amerikalı Ermeniler de, Azerbaycan bayrağı giydirilmiş bir kuklayı idam ettiler... Bu hastalıklı davranışlara karşı acaba "**tam kapanma**" mı yoksa "**yarım kapanma**" mı uygulamalıyız.

Tam kapanma

Mesela Türkiye'yi hedef alan dış kaynaklı komplolara ve terörizme karşı "**tam kapanma**" uygulamak etkili olabilir mi? Tabii ki bu gibi durumlarda tam kapanmayı, bu tür komploları destekleyen içerideki işbirlikçilere karşı uygulamak gerekir. Bunun gibi FETÖ'cü olup da hâlâ adliyede, emniyette ve orduda görev yapanlara karşı bence artık "**yarım kapanma**" bile yeterli olacaktır.

Müebbet kapanma

Kadın katillerine, işkenceci sapıklara, trafik mağdalarına "**müebbet kapanma**" da uygulayabiliriz. Ancak bilelim ki Kovid-19'a karşı kapanma türleri, insanlara hayatı zindan etmekten başka işe yaramıyor... İşe yarasaydı sayısız kapanmalar sonrasında hastalık rakamları düşmüş olurdu. Galiba bu tam kapanmayla iş iyice çığırından çıktı... Can sıkıntısından başka bir hastalığa tutulmazsak sonucu tartışırız.